

København · 17. marts 2015

Håkun Djurhuus
Partner, advokat (H)

T +45 72 27 33 44
djur@bechbruun.com

Sagsnr. 052030-0046 djur/djur/gsc
Dok.nr. 13192279.1

Vejledning til landmænd – sag mod Naturstyrelsen vedrørende vandplanerne af 30. oktober 2014 - minimalstævning

Efter anmodning fra en række af Landbrug & Fødevarers medlemmer og medlemsorganisationer, har Landbrug & Fødevarer bedt mig om at udarbejde et eksempel på en stævning, som landmænd, eventuelt sammen med deres rådgivere, kan anvende, hvis de ønsker at anlægge en retssag om vandplanerne.

Der er tale om et eksempel på en minimalstævning.

Den vedhæftede stævning opfylder retsplejelovens minimumskrav.

Minimalstævningen er udarbejdet som hjælp til de medlemmer, der måtte ønske, på hurtigste og billigste måde, at varetage deres interesser fuldt ud i forhold til vandplanerne.

Landbrug & Fødevarer opfordrer medlemmerne til at drøfte forholdet nærmere med deres rådgivere.

Frist: den 30. april 2015.

1. Hvilke landmænd bør overveje at udtage minimalstævning for at afbryde fristen for anlæggelse af retssag?

Svar: Landmænd og lodsejere, der rammes af vandplanerne på en uacceptabel måde, og som vil være sikre på, at de bevarer muligheden for at få tilsidesat vandplanen for deres ejendom.

Hvis landbrug & Fødevarer – igen – vinder den principielle klagesag ved Natur- og Miljøklagenævnet og/eller den principielle vandplanssag ved domstolene, og derved får tilsidesat samtlige statslige vandplaner som ugyldige i deres helhed vil en retssag anlagt af den enkelte lodsejer/landmand være unødvendig.

Selvom Landbrug & Fødevarer har en god sag, er der imidlertid ingen garanti for, at sagen vindes på en sådan måde, at alle vandplaner bortfalder i deres helhed.

Anlægges sag ikke **senest torsdag den 30. april 2015 inden kl. 15.00**, vil den enkelte lodsejer/landmand ikke længere have mulighed for at få sin konkrete sag prøvet ved domstolene, idet fristen for anlæggelse af retssag udløber den 30. april 2015.

2. Opfordrer Landbrug & Fødevarer mig til at anlægge retssag vedrørende vandplanreguleringen af min ejendom?

Svar: Nej.

Det er op til den enkelte landmand, gerne sammen med dennes rådgiver, at vurdere, hvorvidt retssag skal anlægges for at sikre muligheden for at få tilsidesat vandplansreguleringen af den enkelte landmands ejendom.

Landbrug & Fødevarer føler imidlertid en forpligtelse til at rådgive sine medlemmer om, hvad der kan ske, hvis retssag ikke er anlagt senest den 30. april 2015.

Dette er baggrunden for denne vejledning og det udarbejdede eksempel på en "*minimalstævning*".

3. Hvordan udtager jeg stævning på en måde, der begrænser omkostningerne så meget som overhovedet muligt?

Svar: Følg grundigt denne fremgangsmåde:

3.1 Udfyld omhyggeligt de "*hårde paranteser*" ([]) angivet i eksemplet på en minimalstævning.

3.2 På grund af retsplejelovens regler om såkaldte "*rettergangsfuldsmægtige*" skal stævningen underskrives af landmanden/lodsejeren selv, eller af en advokat, eller en advokatfuldmægtig.

Der er ikke noget til hinder for, at landmanden/lodsejeren selv, eventuelt sammen med sin konsulent, udfylder stævningen og indsender denne til retten i den retskreds, hvor ejendommen ligger.

Landmanden/lodsejeren kan naturligvis også bede sin advokat om bistand.

Da stævningen stort set er færdiggjort, som vedhæftede eksempel, vil omkostninger til egen advokat i givet fald formentligt være meget beskedne.

Såfremt man ønsker at antage egen advokat anbefales det at bede om et prisoverslag baseret på, at sagen anlægges på baggrund af udfyldelse af en allerede udarbejdet "*minimalstævning*".

3.3 I minimalstævningen begæres sagen udsat på afventning af udfaldet af Landbrug & Fødevarers principielle retssag.

Du kan ikke være sikker på, at retten imødekommer anmodningen om udsættelse, men det er mest sandsynligt, at retten vælger at udsætte sagen som begæret.

Dette skete da også i forhold til de mange minimalstævninger, der blev indgivet mod de oprindelige vandplaner i 2012.

Ved at udsætte sagen på afventning af den principielle sags afgørelse, begrænses modpartens omkostninger mest muligt.

Såfremt den principielle sag og/eller din sag senere hæves, eller tabes, vil omkostningerne til modparten derfor formentligt være beskedne.

- 3.4 Da der er tale om en retssag mod en offentlig myndighed kan retsafgiften ved anlæggelse af sagen maksimalt udgøre kr. 2.000,00.

Hvis din retssag senere skal føres, vil der påløbe en yderligere retsafgift, svarende til den oprindelige retsafgift; den såkaldte berammelsesafgift.

Den mindste retsafgift er kr. 500,00.

Retten vil kræve en vurdering af, hvad "*sagens værdi*" udgør.

Vurderer du eksempelvis et årligt afgrødetab på kr. 10.000,00, vil "*sagens økonomiske værdi*" kunne ansættes til kr. 100.000,00 (10 år).

Hvis du vurderer, at sagens økonomiske værdi er mindre end kr. 154.000,00, bør du oplyse retten om, hvad du skønner sagens økonomiske værdi til, og gerne en ganske kort begrundelse. Se det vedhæftede udkast til fremsendelsesbrev til retten. Hvis du vurderer, at sagens økonomiske værdi er kr. 154.000,00 eller derover, er retsafgiften kr. 2.000,00.

- 3.5 Den udfyldte og underskrevne stævning sendes til retten i 2 eksemplarer, hvoraf det ene er med original underskrift, således at stævningen med sikkerhed er retten i hænde **senest torsdag den 30. april 2015 inden rettens lukketid** (retten lukker sædvanligvis kl. 15.00 på hverdage).

Et eksempel på fremsendelsesbrev til retten er vedhæftet.

Du kan også vælge at sende stævning og bilag elektronisk via e-mail til retten. E-mailadressen findes på rettens hjemmeside.

E-mail med stævning og bilag skal ligeledes være retten i hænde **senest torsdag den 30. april 2015 inden rettens lukketid**.

- 3.6 Sammen med de to eksemplarer af stævningen skal der fremsendes to eksemplarer af bilag 1. Bilag 1 er det Web-GIS-kort, der viser vandløbene på den enkelte lodsejers/landmands ejendom.

Kortet bør så vidt muligt vedlægges som farvekopi.

Kortet kan findes på Naturstyrelsens hjemmeside.

Sammen med de to eksemplarer af stævning og bilag 1 indbetales retsafgiften.

Hvis der er tvivl om udregning af retsafgiften vil man kunne ringe til retten og få vejledning om retsafgiftens størrelse. Der vil dog under alle omstændigheder skulle overføres et minimumsbeløb på kr. 500,00 sammen med indlevering af stævningen, eller i umiddelbar forlængelse heraf.

Retsafgiften kan også overføres til rettens bankkonto, der vil kunne ses på den pågældende rets hjemmeside under: <http://www.domstol.dk/Pages/default.aspx>

4. Kan jeg få omkostningerne til retssagen dækket gennem min retshjælpsforsikring?

Svar: Dette afhænger af de forsikringer, som du har tegnet. Undersøg ejendomsforsikringen for at se, om forsikringen også rummer retshjælpsdækning, herunder til sagsanlæg mod offentlige myndigheder, eller spørg eventuelt din assurandør, eller dit forsikringsselskab herom.

Mange erhvervsansvarsforsikringer rummer tillige retshjælpsdækning.

En forudsætning for at få retshjælp er, at det er din advokat, der indgiver ansøgningen, medmindre du kan aftale andet med forsikringsselskabet.

Ansøgning om retshjælpsdækning bør indgives hurtigst muligt. Der vil dog kunne opnås retshjælpsdækning, selvom ansøgning herom først indgives efter at stævningen er udtaget.

Retshjælpsforsikringen dækker op til et i policen angivet maksimumsbeløb, typisk med en selvrisiko på 10 %.

København, den 17. marts 2015

Håkun Djurhuus